

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32,37
1475 S. İşK/14

T.C.
YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No. 2016/32886

Karar No. 2020/17949

Tarihi: 09/12/2020

- İMZALI ÜCRET BORDROLARINDAKİ ÜCRETİN GERÇEK ÜCRET OLMAMASI
- FAZLA ÇALIŞMA TAHAKKUKLARI BULUNAN İMZALI ÜCRET BORDOSUNDAKİ ÜCRETİN GERÇEK ÜCRET OLMAMASI NEDENİYLE BU DÖNEMİN DIŞLANMASI YERİNE GERÇEK ÜCRETE GÖRE FARK FAZLA ÇALIŞMALARIN HESAPLANMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Dosyada 2012 ve 2013 yıllarına ilişkin imzalı ücret bordroları yer almakta, söz konusu bordrolarda her ay değişen miktarlarda fazla çalışma ücreti tahakkuklarının yer aldığı görülmektedir. Davacı tarafça da yargılama aşamasında söz konusu bordroların altında yer alan imzaya itiraz edilmediği anlaşılmaktadır. Ancak davacının 1.400,00 TL net ücret ile çalıştığı sabit olduğundan, dosya kapsamında yer alan ücret bordrolarındaki çıplak ücretin gerçek ücreti yansıtmadığı da görülmektedir. Böyle olunca imzalı ücret bordroları bulunan dönemler bakımından, tahakkuklar gerçek ücret yerine düşük ücretten yapıldığından tahakkuk bulunan bordro döneminin dışlanması yerine imzalı bordrolarda geçen fazla çalışma saati sayısı ile sınırlı olmak üzere ancak gerçek ücretten hesaplama yapılarak ve mevcut tahakkukların da mahsubu ile yeniden fazla çalışma ücreti hesaplanmalıdır. Bahse konu bordrolardaki fazla çalışma ücretine ilişkin tahakkukların dikkate alınmaksızın hesaplama yapılması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin davalı şirkete ait işyerinde 11.10.2008-18.03.2014 tarihleri arasında çalıştığını, net ücretin 1.450,00 TL olmasına rağmen, sigorta primlerinin aşgari ücret üzerinden bildirildiğini, sigorta primlerinin eksik yatırılması, fazla çalışma ücreti ile ulusal bayram ve genel tatil ücretlerinin ödenmesi için davalı işverene gönderilen ihtarın sonuçsuz kalması nedeni ile iş sözleşmesinin haklı sebeple müvekkili tarafından feshedildiğini ileri sürerek kıdem tazminatı, yıllık izin ücreti, fazla çalışma ücreti ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacı iddialarının asılsız olduğunu, işyerinde çifte bordro uygulaması bulunmadığını, sürekli fazla çalışma yapıldığı iddiasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, davacının ulusal bayram ve genel tatillerde çalışmadığını, davacının taleplerinin haksız olduğunu ileri sürerek, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanılan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içerisinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, belgelere ve tüm dosya kapsamına göre; davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Taraflar arasında fazla çalışma ücreti alacağının hesaplanması hususunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Fazla çalışma yaptığını iddia eden işçi bu iddiasını ispatla yükümlüdür. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bir başka anlatımla bordronun sahteliği ileri sürülüp ispatlanmadıkça, imzalı bordroda görünen fazla çalışma alacağının ödendiği varsayılır.

Fazla çalışmanın ispatı konusunda iş yeri kayıtları, özellikle işyerine giriş çıkışı gösteren belgeler, iş yeri iç yazışmaları, delil niteliğindedir. Ancak, fazla çalışmanın bu tür yazılı belgelerle ispatlanamaması durumunda tarafların dinletmiş oldukları şahit beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakıalar da bu noktada gözönüne alınabilir. İşçinin fiilen yaptığı işin niteliği ve yoğunluğuna göre de fazla çalışma olup olmadığı araştırılmalıdır.

İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi tarafından gerçekte daha fazla çalışma yaptığının ileri sürülmesi mümkün değildir.

Ancak, işçinin fazla çalışma alacağıının daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenden daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille söz konusu olabilir. Buna karşın, bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda dahi, işçinin geçerli bir yazılı belge ile bordroda yazılı olandan daha fazla çalışmayı yazılı delille ispatlaması gerekir. Bordrolarda tahakkuk bulunmasına rağmen bordroların imzasız olması halinde ise, varsa ilgili dönem banka ve tüm ödeme kayıtları celp edilmeli ve ödendiği tespit edilen miktarlar yapılan hesaplama mahsup edilmelidir.

Fazla çalışmanın yazılı delil ya da tanıkla ispatı imkan dahilindedir. İşyerinde çalışma düzenini bilmeyen ve bilmesi mümkün olmayan tanıkların anlatımlarına değer verilemez.

Fazla çalışmanın belirlenmesinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 68. maddesi uyarınca ara dinlenme sürelerinin dikkate alınması gerekir.

Somut olayda, hükme esas alınan ek raporda, davacının tanık beyanlarına göre davalı işyerinde haftalık 18 saat fazla çalışma yaptığı kabul edilmek suretiyle fazla çalışma ücreti hesaplanmıştır. Ancak dosyada 2012 ve 2013 yıllarına ilişkin imzalı ücret bordroları yer almakta, söz konusu bordrolarda her ay değişen miktarlarda fazla çalışma ücreti tahakkuklarının yer aldığı görülmektedir. Davacı tarafca da yargılama aşamasında söz konusu bordroların altında yer alan imzaya itiraz edilmediği anlaşılmaktadır. Ancak davacının 1.400,00 TL net ücret ile çalıştığı sabit olduğundan, dosya kapsamında yer alan ücret bordrolarındaki çıplak ücretin gerçek ücreti yansıtmadığı da görülmektedir. Böyle olunca imzalı ücret bordroları bulunan dönemler bakımından, tahakkuklar gerçek ücret yerine düşük ücretten yapıldığından tahakkuk bulunan bordro döneminin dışlanması yerine imzalı bordrolarda geçen fazla çalışma saati sayısı sınırlı olmak üzere ancak gerçek ücretten hesaplama yapılarak ve mevcut tahakkukların da mahsubu ile yeniden fazla çalışma ücreti hesaplanmalıdır. Bahse konu bordrolardaki fazla çalışma ücretine ilişkin tahakkukların dikkate alınmaksızın hesaplama yapılması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 09.12.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.